રિશ્તેદારો ઔર મેહમાનો કે હુકૂક

સંપાદક- મૌલાના જલીલ અહસન નદવી રહ.

📓 રાહે અમલ હિન્દી સે લિપ્યાન્તરણ કિયા હે.

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહિમ

નોટ: યહાં જો હુકૂક બયાન હુએ હૈ ઉનમે મુસ્લિમ ઔર ગૈર મુસ્લિમ બરાબર હૈ.

રિશ્તેદારો કે હુકૂક

૧} બુખારી કી રિવાયત કા ખુલાસા | રાવી ઈબને ઉમર રદી.

રસૂલુલ્લાહﷺ ને ફરમાયા - કી વો શખ્સ જો બદલે મેં રિશ્તેદારી કા લિહાઝ કરતા હૈ, વો પૂરે દર્ઝે કી સિલારહમી કરને વાલા નહીં હૈ, પૂરે દર્ઝે કી સિલારહમી યે હૈ કી જબ દૂસરે રિશ્તેદાર ઉસ્કે સાથ બેતાલ્લુકી કરે તો યે ઉન્કે સાથ અપના સંબંધ જોડે ઔર ઉન્કા હક દે.

મતલબ યે હૈ કી રિશ્તેદારો કે અચ્છે સુલૂક કે જવાબ મેં અચ્છા સુલૂક કરના યે કમાલ દર્ઝા કા અચ્છા સુલૂક નહીં હૈ, સબ્સે બડા સિલારહમી કરને વાલા હકીકત મેં વો શખ્સ હૈ કી રિશ્તેદાર તો ઉસ્કો કાટ રહે હો ઔર વો ઉનસે જુડને કી

કોશિશ કરતા હો, વો ઈસ્કા કોઈ હક અદા ના કરે પર યે ઉન્કે સારે હક અદા કરને કે લિએ તૈયાર હો, યે એક ઐસી ચિઝ હૈ જો કમાલ દર્ઝા તકવા કે બગૈર મુમ્કિન નહીં હૈ.

૨} મુસ્લિમ કી રિવાયત કા ખુલાસા | રાવી અબૂ હુરૈરા રદી.

એક આદમી ને રસૂલુલ્લાહﷺ સે કહા કી એ અલ્લાહ કે રસૂલ! મેરે કુછ રિશ્તેદાર હૈ જિન્કે હક મેં અદા કરતા હૂઁ ઔર વો મેરે હક અદા નહીં કરતે હૈ મેં ઉન્કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરતા હૂઁ ઔર વો મેરે સાથ બુરા સુલૂક કરતે હૈ, મેં ઉન્કે સાથ હિલ્મ વ નર્મદિલી સે પેશ આતા હૂઁ ઔર વો મેરે સાથ જિહાલત સે પેશ આતે હૈ.

આપﷺ ને ફરમાયા- અગર તૂ ઐસા હી હૈ જૈસા કી તૂ કહતા હૈ તો ગોયા તૂ ઉન્કે ચેહરો પર સિયાહી ફેર રહા હૈ ઔર અલ્લાહ ઉન્કે મુકાબલે મેં હમેશા તેરા મદદગાર રહેગા જબ તક તૂ ઈસ હાલત પર કાયમ રહેગા.

મેહમાનો કે હુકૂક

૧} બુખારી વ મુસ્લિમ કી રિવાયત કા ખુલાસા | રાવી ખુવૈલિદ બિન અમર રદી.

રસૂલુલ્લાહﷺ ને ફરમાયા - કી જો લોગ અલ્લાહ ઔર આખિરત કે દિન પર ઈમાન રખતે હૈ તો ઉન્હેં ચાહિએ કી અપને મેહમાન કી આવ ભગત કરે, પહલા દિન ઈનામ કા દિન હૈ જિસ મેં મેહમાન કો અચ્છે સે અચ્છા ખાના ખિલાના ચાહિએ ઔર મેહમાની તીન દિન તક હૈ.

દૂસરે ઔર તીસરે દિન ઉસ્કી મેહમાની મેં તકલ્લુફ કરના અખલાકી તૌર પર જરૂરી નહીં ઉસ્કે બાદ જો કુછ ભી વો કરેગા ઉસ્કે લિએ સદકા હોગા ઔર મેહમાન કે લિએ જાઈજ નહીં હૈ કી અપને મેઝબાન કે સાથ ઠહરા રહે યહાં તક કી ઉસ્કો તંગી ઔર પરેશાની મેં ડાલ દે.

ઈસ હદીસ મેં મેઝબાન ઔર મેહમાન દોનો કો હિદાયત દી ગઈ હૈ.

યાની મેઝબાન કો ઈસ બાતકી કી વો અપને મેહમાન કી આવ ભગત કરે, આવભગત કા મતલબ સિર્ફ ખિલા પિલા

દેના નહીં હૈ બલ્કી હંસ કર બોલના, ખુશી સે પેશ આના યે સભી કુછ મુરાદ હૈ ઔર મેહમાન કો યે હિદાયત દી ગઈ કી જબ કિસી કે યહાં મેહમાન બનકર જાએ તો વહીં ધરના માર કર બૈઠ ના જાએ કી ઉસ્સે મેઝબાન પરેશાન હો જાએ.

'મુસ્લિમ' કી એક રિવાયત ઈસ હદીસ કી અચ્છી તરહ વ્યાખ્યા કરતી હૈ જિસ મેં રસૂલુલ્લાહﷺ ને ફરમાયા કી કિસી મુસલમાન કે લિએ જાઈજ નહીં હૈ કી વો અપને ભાઈ કે પાસ ઠહરે યહાં તક કી ઉસે પરેશાની મેં ડાલ દે.

લોગોં ને પૂછા કી એ અલ્લાહ કે રસૂલ! વો કિસ તરહ ઉસ્કો પરેશાની મેં ડાલ દેગા? તો આપﷺ ને ફરમાયા ઈસ તરહ કી યે વહીં ઉસ્કે પાસ ઠહરા રહે ઔર ઉસ્કે પાસ મેઝબાની કે લિએ કુછ ના હો.